

हवामानावर आधारीत कृषि सल्ला (ठाणे जिल्हा)

(ग्रामीण कृषि मौसम सेवा, डॉ. बाळासाहेब सावंत कोंकण कृषि विद्यापीठ, दापोली आणि भारत मौसम विभाग यांच्या संयुक्त विद्यमाने)

फोन नं.: (०२३५८) २८२३८७

ई-मेल: dpl.amfu@gmail.com

अंक ३७/२०२१

दिनांक ०७/०५/२०२१

कालावधी ५ दिवस

डॉ. प्रशांत बोडके,
विभाग प्रमुख,
कृषिविदया विभाग
९४२०४१३२५५

डॉ. विजय मोरे,
नोडल ऑफिसर,
कृषिविदया विभाग
९४२२३७४००९

डॉ. शितल यादव,
तांत्रिक अधिकारी
कृषिविदया विभाग
८३७९९०११६०

मागील हवामान आठवडा सारांश (दिनांक ०१/०५/२०२१ ते ०७/०५/२०२१)							हवामानाचे घटक	हवामान पूर्वानुमान (दिनांक ०८/०५/२०२१ सकाळी ८:३० पासून १२/०५/२०२१ सकाळी ८:३० वाजेपर्यंत)				
(स्त्रोत: हवामान वेधशाळा, ठाणे)								(स्त्रोत: प्रादेशिक हवामान केंद्र, मुंबई)				
०१/०५	०२/०५	०३/०५	०४/०५	०५/०५	०६/०५	०७/०५		०८/०५	०९/०५	१०/०५	११/०५	१२/०५
०.०	०.०	०.०	-	०.०	०.०	-	पाऊस (मिमी)	०	०	०	०	०
३४.२	३४.०	३४.६	-	३३.६	३४.०	-	कमाल तापमान (अं.से)	३५	३४	३४	३४	३४
२२.२	२१.०	२०.२	-	-	२१.२	-	किमान तापमान (अं.से)	२२	२१	२१	२१	२१
निरभ्र	दगाळ	निरभ्र	-	निरभ्र	निरभ्र	-	मेघाच्छादन (ऑक्टा)	निरभ्र	निरभ्र	निरभ्र	निरभ्र	अंशतः दगाळ
५३	५५	७०	-	-	७१	-	सकाळची सापेक्ष आर्द्रता	६४	६९	६९	६९	७०
५३	४२	४४	-	४६	४२	-	दुपारची सापेक्ष आर्द्रता	४४	४८	४३	४४	४८
०.०	३.७	३.७	-	३.७	०.०	-	वाऱ्याचा वेग(किमी/तास)	४	४	६	७	७
शांत	द.	आ.	-	प.	शांत	-	वाऱ्याची दिशा	वा.प.	नै.प.	वा.प.	वा.प.	वा.प.

हवामान सारांश /इशारा

हवामान अंदाज	प्रादेशिक हवामान केंद्र, मुंबई यांच्याकडून प्राप्त झालेल्या हवामान अंदाजानुसार ठाणे जिल्ह्यात दिनांक ८ ते १२ मे, २०२१ दरम्यान कमाल व किमान तापमानात फारसा बदल संभवत नसून आकाश निरभ्र राहील.
इशारा	दिनांक ७ मे, २०२१ रोजी ठाणे जिल्ह्यातील तुरळक ठिकाणी विजेच्या कडकडाट, मेघगर्जना आणि वाऱ्याच्या वेग अधिक राहून पाऊस पडण्याचा इशारा देण्यात आला आहे.
विस्तारित श्रेणी अंदाज	विस्तारित श्रेणी अंदाजानुसार (ईआरएफएस) कोंकण विभागात दिनांक १२ ते १८ मे, २०२१ दरम्यान पाऊस, कमाल आणि किमान तापमान हे सरासरी इतके राहण्याची शक्यता आहे.

हवामान अंदाजावर आधारीत कृषि सल्ला

पिक	अवस्था	कृषि सल्ला
सामान्य सल्ला	--	<ul style="list-style-type: none"> उष्णता वाढल्यामुळे काही कारणाने आंबा किंवा काजू बागां मध्ये वणवा लागण्याची शक्यता असते. वणव्यामध्ये सापडलेल्या आंबा, काजू बागेमधील झाडांना लगेचच पाणी देणे सुरु करणे आवश्यक असते त्यामुळे नवीन पालवी फुटेपर्यंत पाण्याचे योग्य नियोजन करावे. २५ ते ३० फुट उंच झाडांची उंची अर्ध्यापर्यंत कमी करावी तसेच इतर झाडांची उंची ८ फुटापर्यंत कमी करावी. त्यानंतर १ लिटर डांबराच्या द्रावणामध्ये ५ ग्रॅम बाविस्टीनची भुकटी मिसळून कापलेल्या फांद्यांच्या भागावर लावावे. खोडकीडीपासून संरक्षण करण्यासाठी क्लोरपायरीफॉस २० टक्के प्रवाही २० मि.ली. प्रती १० लिटर पाणी या प्रमाणात द्रावण तयार करून संपूर्ण झाड भिजवून घ्यावे. होरपलेल्या झाडांचे प्रखर सूर्यकिरणांपासून संरक्षण करण्यासाठी १ किलो चुना + १५० ग्रॅम मोरचूद या प्रमाणात द्रावण तयार करून झाडाला ब्रशच्या सहाय्याने लावावे.
विशेष सल्ला	--	<ul style="list-style-type: none"> दिनांक ७ मे २०२१ दरम्यान जिल्ह्यातील तुरळक ठिकाणी विजेच्या कडकडाट आणि मेघगर्जनेसह, वाऱ्याच्या वेगासह पाऊसाची शक्यता वर्तवली असल्याने गाई, म्हैशी इ. जनावरे झाडाखाली न बांधता सुरक्षित ठिकाणी बांधावेत तसेच पक्व पिकांची आणि

		तयार फळांची काढणी करून सुरक्षित ठिकाणी साठवणूक करावी. नवीन लागवड केलेल्या फळझाडांना काठीचा आधार द्यावा.
आंबा	फळधारणा	<ul style="list-style-type: none"> काढणीस तयार असलेल्या आंबा फळांची चौदा आणे (८० ते ८५ टक्के) पक्वतेला देठासह काढणी झेल्याच्या सहाय्याने सकाळी लवकर १० पर्यंत किंवा संध्याकाळी ४ नंतर पाउसाचा अंदाज घेवून करावी. उष्णतेमुळे फळांचे तापमान वाढून साक्याचे प्रमाण वाढण्याची शक्यता असते यासाठी फळांची काढणी तापमान कमी असताना करावी आणि लगेच सावलीमध्ये ठेवावी. देठकुजच्या आणि फळकूज ह्या काढणी पश्चात बुरशीजन्य रोगापासून आंबा फळांचे संरक्षण करण्यासाठी फळे काढणी नंतर लगेच ५२ अं.सें. तापमानाच्या पाण्यात १० मिनिटे बुडवून काढावीत व नंतर फळे वाळविण्यासाठी हवेशीर ठिकाणी ठेवावी. त्यानंतर प्रतवारी करून फळे पिकविण्यासाठी आढीत घालावीत. वाहतूक करण्यासाठी फळांचा रंग बदलू लागल्यानंतर कोरोगोटेट फायबर बॉक्समध्ये फळे पकिंग करावीत. कच्च्या आंब्याची वाहतूक करावयाची असल्यास कोरोगोटेट फायबर बॉक्समध्ये पेंड्याचा वापर करावा तसेच आंबा फळांची वाहतूक रात्रीच्या वेळेस करावी. आंबा फळांवर फळमाशीचा प्रादुर्भाव दिसून येण्याची शक्यता असल्याने बागेमधील गळलेली फळे गोळा करून नष्ट करावीत आणि आंबा फळांचे फळमाशी पासून संरक्षण करण्यासाठी विद्यापीठाने शिफारस केलेले "रक्षक फळमाशी सापळा" प्रती एकरी २ या प्रमाणात बागेमध्ये झाडांच्या उंचीप्रमाणे साधारण जमिनीपासून २ ते ३ मीटर उंचीवर राहिल अशा प्रकारे टांगावा.
चिक्	फुलोरा	<ul style="list-style-type: none"> चिक् पिकामध्ये फुलकळी पोखरणान्या अळीचा प्रादुर्भाव दिसून येण्याची शक्यता असल्याने किडीच्या सर्वेक्षणासाठी निळ्या रंगाच्या प्रकाशसापळा बागेत बसवावा. प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास नियंत्रणासाठी इमामेक्टीन बेन्झॉएट ५ टक्के एस. जी. ४.५ ग्रॅम किंवा डेल्टामेथ्रीन २.८ टक्के प्रवाही १० मि. ली. किंवा लॅम्बडा सायहॅलोथ्रीन ५ टक्के प्रवाही १० मि. ली. किंवा प्रोफेनोफोस ४० टक्के प्रवाही १० मि. ली. प्रती १० लिटर पाण्यात या पैकी कोणत्याही एका कीटकनाशकाची फवारणी ५० टक्के फुले आल्यावर करावी. त्यानंतर एका एका महिन्याच्या अंतराने दोन फवारण्या कराव्यात. चिक् नवीन लागवडीसाठी निवडलेल्या क्षेत्रातील साफ सफाई करून घ्यावी. १० x १० मीटर अंतरावर १ x १ x १ मीटर आकाराचे खड्डे खणून ते चांगली माती आणि तीन ते चार घमेली चांगले कुजलेले शेणखत आणि २.५ किलो सिंगल सुपर फॉस्फेट या मिश्रणाने भरून तयार ठेवावेत.
नारळ	फळधारणा	<ul style="list-style-type: none"> नारळावरील इरीओफाईड कोळीच्या प्रादुर्भवामुळे फळाच्या देठाखालच्या भागात पांढरट, पिवळे, त्रिकोणी चट्टे दिसून येतात. प्रादुर्भित भागावरील फळांचे आवरण तडकते परिणामी नारळ लहान राहतात तसेच लहान फळांची गळ होते. या किडीच्या प्रभावी व्यवस्थापनेसाठी नारळ बागेत स्वच्छता ठेवावी नारळाच्या आळ्यामध्ये ओलावा टिकविण्यासाठी नारळाच्या शेंड्या पुराव्यात आणि झावळ्यांचे आच्छादन करावे तसेच ५ टक्के कडुनिंबयुक्त (अझाडीराक्टीन) कीटकनाशक ७.५ मि.ली. अधिक ७.५ मि.ली. पाणी मिसळून वर्षातून तीन वेळा (ऑक्टोबर ते नोव्हेंबर, जानेवारी ते फेब्रुवारी आणि एप्रिल ते मे) मुळाद्वारे द्यावे. औषध दिल्यानंतर ४५ दिवसांपर्यंत नारळ काढू नयेत. याशिवाय नारळावर १ टक्का कडुनिंबयुक्त कीटकनाशक (निमाझोल) ४ मि.ली. प्रती लिटर पाण्यातून नारळाच्या घडावर पडेल अशी फवारणी करावी. फवारणी करण्यापूर्वी सर्व किडग्रस्त व तयार नारळ काढून घ्यावेत. पडलेले फळे, फुलोरा गोळा करून नष्ट करावेत.
खरीप भात	पूर्व मशागत	<ul style="list-style-type: none"> खरीप भात लागवडीसाठी आपल्या आवश्यकतेनुसार भात बियाण्यांची उपलब्धता करून घ्यावी. डॉ. बाळासाहेब सावंत कोंकण कृषी विद्यापीठाने हळव्या जाती रत्नागिरी-१, कर्जत-३

जाड दाण्यांसाठी, रत्नागिरी-५, रत्नागिरी-२४, फोंडाघाट-१, कर्जत-७, संकरित सहयाद्री-२ आणि सहयाद्री-४ बारीक दाण्यांसाठी, कर्जत-४ अतिशय बारीक दाण्यासाठी, निम गरव्या जाती रत्नागिरी-७, कर्जत-५ दाण्यांसाठी, रत्नागिरी-४, रत्नागिरी-६, पालघर-१, पालघर-२, कर्जत-६, कर्जत-९ तसेच सहयाद्री, सहयाद्री-३, बारीक दाण्यांसाठी आणि गरव्या जाती रत्नागिरी-२, रत्नागिरी-३, जाड दाण्यांसाठी, कर्जत-२, कर्जत-८, कर्जत-१० तसेच सहयाद्री-५ संकरित भात बारीक दाण्यांसाठी, खार जमिनीसाठी पनवेल-१, पनवेल-२ व पनवेल-३ क्षार प्रतिकारक भात जाती कोंकण विभागात खरीप लागवडीसाठी शिफारसीत केल्या आहेत.

सदर कृषि सल्ला पत्रिका डॉ. बाळासाहेब सावंत कोंकण कृषि विद्यापीठ, दापोली येथील ग्रामीण कृषि मौसम सेवा योजनेतील तज्ञ समितीच्या शिफारशीनुसार तयार करून प्रसारित करण्यात आली.

अधिक माहितीसाठी नजीकच्या कृषि विद्यापीठाचे केंद्र किंवा महाराष्ट्र शासनाचे कृषि अधिकारी यांच्याशी संपर्क करावा.